

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Hadis Dersi: Sadakanın En Faziletlisi

Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.

Enzu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlahi r-Raḥmāni r-Raḥīm.

Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.

Meded yā ResūlaLlah, meded yā Sādātī ‘Ashābi ResūliLlah, meded yā Meşāyihinā,

Destur Mevlāna Şeyh Abdullāh el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-Hakkani. Meded.

1- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ دِينَارٍ يُنْفِقُهُ عَلَى عِيَالِهِ وَدِينَارٍ يُنْفِقُهُ الرَّجُلُ عَلَى دَابَّتِهِ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَدِينَارٍ يُنْفِقُهُ عَلَى أَصْحَابِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Dinarların en faziletlisi olan,”** dinar dediği para en pahalı olan altın oluyor, dinar. **“En faziletlisi olanı, kişinin ev halkına harcadığı dinar.”** Harcadığı o para, en faziletli olan, onun sevabı olan odur. **“Ondan sonra Allāh ﷻ yolunda kullandığı hayvana harcadığı para, dinar.”** Yani Allāh’a ﷻ savaşa gidecekse o atana, şeyine, merkebine onu tımar edip de onu kuvvetlendirse ona bakmak - o da ikinci geliyor o en hayırlı paralardan bu olan. Yine **“Allāh ﷻ yolunda dava Müslüman arkadaşlarının harcadığı dinardır.”** Yani Allāh ﷻ yolunda olan insanlara, onlara yardım etmek için harcadığı üçüncü olarak o paradır diyor Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem.

2- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

قَالَ رَجُلٌ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الصَّدَقَةِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: أَفْضَلُ
الصَّدَقَةِ أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَحِيحٌ حَرِيصٌ، تَأْمُلُ الْغَنَى، وَتَخْشَى الْفَقْرَ، وَلَا تُثْمِلُ
حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ قُلْتَ: لِفُلَانٍ كَذَا، وَلِفُلَانٍ كَذَا، وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi olan,”** yani sevabı makbul olan sadaka hangisi diyor Peygamber Efendimiz, **“Sıhhati yerindeyken, insanın sıhhati yerindeyken dünya malına karşı aşırı istekliyken,”** sıhhati, kuvveti yerinde, genç, şey, para var. O para için, çok istekli olan para gelsin diye isteyen insan en makbul sadaka odur; onun verdiği sadaka. **“Zenginliği, omuz fakirlikten korkarken verdiği sadakadır.”** Yani bu genç, her türlü şey, imkan var. Zengin olmak ister, fakirlikten korkar ama sadaka verirse, o sadaka en makbul sadaka, fazileti sevabı en çok olan O’dur diyor Peygamber sallallahu alaihi wa sallam. **“Sadakasını can boğaza gelip de”** yani son demlerinde insan yaşıyor. 80-90 yaşına gelmiş. O gelip de hiç sadaka vermemiş. Ondan sonra parayı ne yapacağım diye aklı başına gelince, bu sadaka filanın olsun diyor, filancanın olsun. Bu şey de filanın olsun deyinceye kadar geciktirme, dikkat et. O şeyler zaten onların olmuştur. Yani senden artık çıkmıştır. Onun için, vaktinde sadakayı makbul olan vakitte versin. Sonları bırakma diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi Vesellem.

3- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ صَدَقَةٍ جُهْدُ الْمُقْلِّ وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletli olanı makbul olan malı az olanın kendisini zorlayarak verdiği sadakadır. Harcamaya, geçinmeye sorumlu olduğu kimselerden başla.”** Yani sadaka en makbul, insanın az olduğu halde o sadakayı veren. Ama o gene de diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem, harcamayı gene o makbul sadaka da ilk ailenden, en yakınlarından başladı diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem. Onlar da sadakadır yani. Evine bakmak, ailene bakmak sadakadır.

4- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ مَا كَانَ عَنْ ظَهْرِ غِنَى وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى وَابْدَأْ بِمَنْ تَعُولُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi ihtiyacından fazla olanını vermektir.”** Yani ihtiyacın var, o ihtiyacın sen kalsın. O ihtiyacına fazla olunca onu vermektir. **“Veren el alan elden daha hayırlıdır,”** yani veren hayırlı olan, alandan daha hayırlıdır diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem. **“Sadaka vermeye ilk nafakasının üzerine olan aile fertlerine başla.”** Yani sadakayı da ilk ailene onların rızkını vererek o da sadakadır, onlara başlayın diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Sellem. Onları bırakıp da başkalarına değil de, ilk başta senden, ondan sonra daha fazla varsa akrabaya, komşuya, fakir fukaraya.

- 5- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ صَدَقَةٍ سَقَى الْمَاءِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor, **“Sadakanın en faziletlisi su vermektir, su içirmektir.”** En çok su sadakanın en faziletlisi odur.

- 6- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَرْءُ الْمُسْلِمُ عِلْمًا، ثُمَّ يُعَلِّمُهُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakaların en faziletlisi, en hayırlısı Müslüman kişinin ilim öğrenmesi.”** Yani ilim de sadakadır. **“Sonra onu Müslüman kardeşine öğretmektir.”** Bu sadaka, ilmin sadaka, büyük şeydir. O da sırf parayla sadaka olmaz; ilimle de sadaka olur. Allah’a şükür bizim medresede okuduğumuz vakit, hocalar büyük alimlerdi, bize söylerlerdi. O vakit medresede hem bakarlardı, hem maaş verirdi. Allāh ﷻ razı olsun onlardan, makamları âli olsun. “Bizim hakkımız size başkalarına ilim öğretmektir. Biz sizden başka şey istemiyoruz” derlerdi yani. Onun için ilim sadakası da büyük bir sadakadır.

- 7- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ الصَّدَقَةُ عَلَى ذِي الرَّحْمِ الْكَاشِحِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi kötülük düşünen akrabaya verilen sadakadır.”** Eskiden beri akraba bazen çok kötü oluyor birbirlerine. O bile olsa, yani en fazileti o kötü sana davranan akraba verdiğin sadaka, o Allah’ın ﷻ indinde çok faziletlisidir.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

8- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ مَا تُصَدِّقُ بِهِ عَلَى مَمْلُوكٍ عِنْدَ مَا لِكَ سَوْءٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi gene kötü bir devlet başkanının, idarecinin yanında bir köleye verdiği sadakadır.”** Yani adam kötü insanın yanında çalışıyor, onun her türlü eziyeti çekiyor. Ona verilen sadaka o da faziletlidir. En faziletli sadakalardan biridir diyor Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi Vesellem.

9- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ صَدَقَةٌ فِي رَمَضَانَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Sadakanın en faziletlisi Ramazan ayında verilen sadakadır.”** Çünkü onun eciri çok büyüktür. O mübarek ayları, ba husus Ramazan ayı. Onun için, Ramazan’da zekattır, sadakadır hepsini daha faziletlidir. Sadaka da her zaman verilir de zekatını da muhakkak Ramazan’da rastlasa çok iyi olur.

Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.

ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.

Ihda’:

Ziyadeten ila şerefi’ n-Nebi, sallaLlahu `aleyhi ve sellem ve ‘Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi ceme’i el Enbiya’i ve l-Mürselin ve Hudema’i şera’ihim ve ila ervahi al E’immeti el erba’a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamı t-Tarıkati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucdvani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdullah el Faiz el Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sai’ri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi, şerhlerin defolması için. Li-Llahi Ta’ala, El-Fatiha.

Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

[(*Tercüme*) Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O'na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şariatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed el-Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Abdullah el-Fa'iz el-Dağıstani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Sıddıkîlerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Hayırların gelmesi, şerlerin defolması için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani
14 Temmuz 2026 / 29 Muharrem 1448
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul